

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ МОРЯ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан Факультету економіки і екології моря

Вячеслав ІВАТА

РОБОЧА ПРОГРАМА
НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
Scientific and Pedagogical Internship Program

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

тип дисципліни: обов'язкова

мова викладання: українська

Миколаїв - 2026

Робоча програма науково-педагогічної практики є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

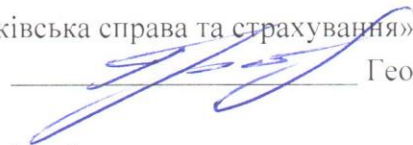
.. 02.. 06 2026 року. – 24с.

Розробник: Рогов Г.К., професор кафедри фінансів і бухгалтерського обліку, д-кт. екон. наук.

Проект робочої програми науково-педагогічної практики узгоджено з гарантом освітньої програми:

Гарант освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»

д.е.н., професор

 Георгій РОГОВ

Проект робочої програми науково-педагогічної практики розглянуто на засіданні кафедри фінансів і бухгалтерського обліку

Протокол № 6 від «04» 06 2026 р.

В.о. зав. кафедри к.е.н., доцентка

 Наталія ДАНИК

Проект робочої програми науково-педагогічної практики розглянуто методичною радою Факультету економіки і екології моря

Протокол № 6 від «14» 06 2026 р.

Голова к.е.н., доцент

 Вячеслав ІВАТА

© НУК, 2026 рік

ЗМІСТ

	Стор.
1. Вступ	4
2. Опис практики	6
3. Мета і завдання науково-педагогічної практики	7
4. Керівництво і організація науково-педагогічної практики	9
5. План проходження науково-педагогічної практики	10
6. Порядок захисту звіту про проходження науково-педагогічної практики та критерії оцінювання	13
7. Перелік рекомендованої літератури	18
Додатки	19

1. ВСТУП

Науково-педагогічна практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного ступеня магістра за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», що містить наукову і педагогічну складові, кожна з яких знаходить відповідне відображення в змісті практики та звітних документах.

В Законі України «Про вищу освіту» зазначено, що другий (магістерський) рівень вищої освіти передбачає зокрема здобуття особою загальних засад методології наукової діяльності (стаття 5).

Наукова діяльність вимагає не лише глибокої теоретичної підготовки, а й відповідної організації дослідницької праці, володіння сучасними інформаційними технологіями у сфері своєї професійної діяльності, культурою мислення, письмового та усного мовлення.

Наукова складова є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобуття кваліфікаційного ступеня магістра з відповідної спеціальності і має на меті набуття студентом вмінь здійснення самостійної науково-дослідної роботи. Воно слугує основою підвищення результативності досліджень, які проводитимуться і викладатимуться студентами в кваліфікаційній роботі.

Необхідність проходження здобувачами вищої освіти педагогічної практики обумовлена особливостями майбутньої професійної діяльності випускників-магістрів, адже їх кваліфікація дозволяє працювати на управлінських посадах, пов'язаних з навчанням персоналу. Окрім того, кваліфікаційний ступень магістра дозволяє працювати у закладах освіти.

Зміст науково-педагогічної практики полягає в залученні здобувачів вищої освіти до самостійної дослідницької роботи, в ознайомленні з методикою проведення науково-дослідної роботи, питаннями реалізації теоретичних та наукових розробок в сфері їх професійної діяльності, а також в отриманні практичного досвіду педагогічної діяльності.

Науково-педагогічну практику здобувачі другого (магістерського) рівня вищої освіти проходять у третьому семестрі на базі кафедри фінансів та бухгалтерського обліку та науково-дослідної лабораторії кафедри фінансів та бухгалтерського обліку під керівництвом наукових керівників (докторів і кандидатів наук). Науково-педагогічна практика може проводитись також за додаткової потреби на базі науково-дослідних закладів, відповідних профільних кафедр вищих навчальних закладів, наукових та аналітичних підрозділів підприємств, установ, організацій, відомств, бібліотек тощо, які проводять науково-дослідні

роботи чи здійснюють розробки та мають наукові здобутки у сфері наукової проблематики студента.

Тривалість науково-педагогічної практики – 4 тижні.

Основні результати наукової складової науково-педагогічної практики підлягають обов'язковій апробації шляхом публікації наукових статей та тез у наукових друкованих або електронних виданнях. Також враховується участь студента в конференціях, круглих столах, семінарах тощо. Результати педагогічної складової науково-педагогічної практики полягають в отриманні практичного досвіду педагогічної діяльності.

Атестація за підсумками науково-педагогічної практики проводиться на підставі оформленого відповідно до встановлених вимог звіту і рецензії керівника науково-педагогічної практики.

Предметом науково-педагогічної практики є поглиблення вмінь і навичок опрацювання наукових і інформаційних джерел, поглиблення та закріплення знань, здобутих в процесі теоретичної підготовки, подальший розвиток професійно-педагогічних компетентностей, необхідних для викладацької діяльності у навчальних закладах.

Практика студентів організовується відповідно до навчального плану підготовки магістра, ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування», «Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова», затвердженого Вченою радою НУК 28.03.2025 р. (протокол №3).

2. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань D7 «Бізнес, адміністрування та право»	Обов'язкова	
Модулів – 1			
змістових модулів - 2		Рік підготовки	
Електронний адрес РПНД на сайті Університету _____	Спеціальність D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - _____	Освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування»	-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
Загальна кількість годин - 120		Самостійна робота	
		120	120
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – -; самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: другий (магістерський)	Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		залік	залік
		Форма контролю: залік, письмовий звіт	

3. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Метою науково-педагогічної практики є набуття здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методів її проведення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових і інформаційних джерел, поглиблення та закріплення знань, здобутих в процесі теоретичної підготовки та подальший розвиток професійно-педагогічних компетентностей, необхідних для викладацької діяльності у навчальних закладах.

Результатом науково-педагогічної практики має стати формування наукової складової кваліфікаційної (магістерської) роботи та отримання досвіду педагогічної діяльності.

Наукова складова науково-педагогічної практики спрямована на засвоєння здобувачем методики проведення всіх етапів науково-дослідних робіт – від постановки завдань дослідження до апробації його результатів. Вона призначена для:

- формування у студентів компетенції ведення самостійної наукової роботи та дослідження;
- набуття досвіду організації самостійної наукової роботи;
- використання методів наукового пізнання;
- систематизації, поглиблення та закріплення професійних знань;
- формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел;
- застосування знань інноваційного характеру для вирішення проблемних питань з фінансів, банківської справи і страхування;

Завданнями наукової складової практики є:

- аналіз літературних джерел за обраною науковою проблемою, пов'язаною з темою кваліфікаційної роботи;
- визначення стану розробки питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній літературі;
- визначення структури та основних завдань магістерського дослідження;
- оволодіння методикою обробки та аналізу статистичних даних;
- апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій кваліфікаційної роботи (у формі виступів на конференціях, написанні наукових статей тощо).

Наукова складова науково-педагогічної практики має відповідати напряму наукових досліджень студента. Під час науково-педагогічної практики надається можливість

використати нові методи та отримати необхідні результати досліджень, що їх проводить студент при написанні кваліфікаційної роботи.

Завданнями педагогічної складової практики є:

- формування цілісного уявлення про зміст навчальної, навчально-методичної, науково-методичної та виховної роботи у закладах вищої освіти;
- формування професійних компетентностей у плануванні та організації навчально-методичної роботи викладача;
- набуття практичного досвіду педагогічної діяльності.

В процесі проходження науково-педагогічної практики у студентів формуються наступні компетентності:

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Проходження науково-педагогічної практики передбачає формування та розвиток у студентів **наступних програмних результатів навчання:**

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

4. КЕРІВНИЦТВО І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Тривалість і терміни проведення науково-педагогічної практики визначені навчальним планом і складають 4 тижні (4 кредити ЄКТС).

Тематика наукової складової практики визначається темою кваліфікаційної роботи студента, яка повинна бути актуальною, відповідати сучасним тенденціям розвитку фінансової науки, містити проблемні положення, бути конкретною.

Для безпосереднього керівництва науково-педагогічною практикою кожного студента кафедра призначає наукового керівника з числа викладачів тільки з науковим ступенем доктора або кандидата наук, який, як правило, поєднує ці обов'язки з обов'язками наукового керівника кваліфікаційної роботи студента.

Перед проходженням науково-педагогічної практики керівник спільно зі студентом розробляє індивідуальний календарно-тематичний план проходження науково-педагогічної практики, погоджує його. Контроль за виконанням індивідуального календарно-тематичного плану здійснюється керівником згідно попередньо складеного на кафедрі графіку.

Керівник науково-педагогічної практики зобов'язаний:

- видати студенту індивідуальний календарно-тематичний план проходження наукової складової практики з урахуванням теми його кваліфікаційної роботи;
- консультувати студента і здійснювати поточний контроль виконання календарно-тематичного плану згідно попередньо визначеного графіка.

Університет для здобувача вищої освіти, що проходить науково-педагогічну практику, зобов'язаний:

- надавати можливість апробації результатів дослідження шляхом публікації статей у збірниках Університету;
- сприяти участі здобувача в конференціях;
- надавати здобувачам для користування навчальні приміщення, наукові фонди бібліотеки, при потребі – забезпечити доступ до інформаційних мереж.

Під час проходження науково-педагогічної практики здобувач вищої освіти повинен:

1. Проаналізувати теоретичні джерела (у тому числі монографії, наукові статті, автореферати дисертацій) за темою кваліфікаційної (магістерської) роботи.
2. Визначити стан розробки з питань обраної наукової проблеми у вітчизняній та іноземній науковій літературі.
3. Визначити структуру магістерського дослідження.
4. Зібрати і систематизувати аналітичний матеріал (насамперед – статистичні дані) щодо сфери діяльності (галузі), в якій діє об'єкт дослідження.
5. Оволодіти методикою обробки та аналізу статистичних даних;
6. З'ясувати стан, проблеми і перспективи розвитку сфери функціонування об'єкта дослідження кваліфікаційної роботи.
7. Здійснити апробацію основних теоретичних та практичних аспектів дослідження (у формі публікації наукової статті, тез конференцій, а також виступів на конференціях чи круглих столах, семінарах тощо).
8. Обговорити з провідними викладачами кафедри особливості освітнього процесу, засвоїти інноваційні прийоми та методи навчання.
9. Підготувати та провести навчальне заняття (лекцію, семінарське або практичне заняття) для студентів університету або інших навчальних закладів за планом профорієнтаційної роботи кафедри фінансів НУК. Рекомендується використовувати плани занять і презентації розроблені та апробовані під час проведення тренінг-курсу «Методика викладання фінансів, банківської справи та страхування».
10. Відвідати заняття, які проводять інші практиканти з наступним обговоренням.
11. Проаналізувати освітньо-професійні програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю та робочі програми навчальних дисциплін на предмет напрямків їх удосконалення, прийняти участь у відповідному анкетуванні та надати пропозиції (за наявності).
12. Підготувати і оформити належним чином звіт про проходження науково-педагогічної практики у визначені терміни подати його на кафедру на рецензування керівнику.

5. ПЛАН ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Науково-педагогічна практика складається з наступних етапів:

Видача керівником науково-педагогічної практики студенту календарно-тематичного плану проходження практики. Узгодження його з науковим керівником магістерської роботи (якщо він не є керівником науково-педагогічної практики).

Визначення наукової проблеми дослідження, її актуальності та ступеня розробки в наукових та спеціальних виданнях:

- ознайомлення з іноземними та вітчизняними науково-інформаційними джерелами за обраною науковою проблематикою, оформлення бібліографії з теми, обраної для дослідження;

- критичний аналіз публікацій, ознайомлення з авторефератами дисертацій в розрізі обраної теми дослідження;

- вивчення та аналіз нормативних документів, що регулюють відповідний напрямок фінансової діяльності;

- обґрунтування актуальності теми дослідження.

3. Оцінювання значущості (теоретичної та прикладної) очікуваних результатів досліджень.

4. Визначення структури та основних завдань дослідження, послідовності їх вирішення, методів аналізу зібраних матеріалів.

5. Збирання необхідної статистичної та іншої аналітичної інформації про сферу (галузь), в якій здійснює діяльність об'єкт дослідження.

6. Опрацювання аналітичних даних, виконання необхідних розрахунків, складання аналітичних таблиць, схем, графіків тощо. Застосування комп'ютерних технологій при обробці інформації.

7. Обґрунтування висновків та пропозицій за результатами дослідження.

8. Апробація основних теоретичних та практичних рекомендацій дослідження (опублікування наукової статті, тез, виступ на конференції тощо).

9. Підготовка та проведення навчального заняття (лекції, семінарського або практичного заняття) для студентів університету або інших навчальних закладів за планом профорієнтаційної роботи кафедри фінансів НУК.

10. Аналіз освітньо-професійних програм підготовки здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю та робочих програм навчальних дисциплін на предмет напрямків їх удосконалення, участь у відповідному анкетуванні та надання пропозицій (за наявності).

11. Участь у роботі кафедри (засвоєння інноваційних прийомів та методів навчання, виконання функцій помічника куратора на молодших курсах, відвідування занять, які проводять інші практиканти з наступним обговоренням тощо).

12. Оформлення звіту про проходження науково-педагогічної практики.

Орієнтовний розподіл кількості годин/днів подано в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Орієнтовний тематичний план науково-педагогічної практики

№ з/п	Вид виконуваних робіт за програмою науково-педагогічної практики	Орієнтовний розподіл кількості годин/днів, %
1	2	3
1.	Розробка індивідуального графіку проходження науково-педагогічної практики. Узгодження його з науковим керівником кваліфікаційної роботи та керівником науково-педагогічної практики від кафедри	5
2.	Формулювання наукової новизни, практичної цінності, предмету, об'єкту, мети та змісту кваліфікаційної роботи, узгодження їх з науковим керівником кваліфікаційної роботи.	5
3.	Збирання необхідної статистичної та іншої аналітичної інформації про об'єкт дослідження	5
4.	Опрацювання аналітичних даних, виконання необхідних розрахунків, складання аналітичних таблиць, схем, графіків тощо. Застосування комп'ютерних технологій при обробці інформації	15
5.	Обґрунтування висновків та пропозицій за результатами дослідження	10
6.	Підготовка тексту доповіді (виступу) для участі у науковій конференції за обраною проблематикою	10
7.	Участь у науковій конференції (обов'язкова)	5
8.	Підготовка наукової статті за обраним напрямом досліджень (друк статті бажаний)	15
9.	Підготовка та проведення навчального заняття (лекції, семінарського або практичного заняття)	10
10.	Участь у роботі кафедри (засвоєння інноваційних прийомів та методів навчання, виконання функцій помічника куратора на молодших курсах, відвідування занять, які проводять інші практиканти з наступним обговоренням тощо).	5
11.	Оформлення звіту про проходження науково-педагогічної практики	15

Основні завдання науково-педагогічної практики відображаються в індивідуальному календарному плані, форма якого представлена у додатку Б.

6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Після закінчення терміну науково-педагогічної практики студент повинен подати на кафедру звіт про проходження науково-педагогічної практики, який є, по суті, висвітленням окремих складових кваліфікаційної роботи. До звіту має бути доданий звіт про виконання тематичного плану науково-педагогічної практики.

Структура і зміст звіту з науково-педагогічної практики повинні відповідати всім етапам наукового дослідження і його логічній схемі.

Звіт про проходження науково-педагогічної практики умовно поділяють на:

- вступну частину;
- основну частину;
- додатки.

Вступна частина містить такі структурні елементи:

- титульний аркуш (Додаток А);
- індивідуальний календарно-тематичний план (Додаток Б);
- звіт про виконання тематичного плану науково-педагогічної практики (Додаток В);
- зміст.

Основна частина містить такі структурні елементи:

- вступ;
- змістову частину звіту (суть звіту);
- висновки;
- список використаних джерел.

Додатки розміщують після основної частини звіту.

Протягом семи днів після завершення науково-педагогічної практики студент зобов'язаний подати на кафедру оформлений згідно всіх вимог звіт про проходження науково-педагогічної практики, який підлягає рецензуванню керівником у термін, який визначається кафедрою фінансів і бухгалтерського обліку.

Результатом науково-педагогічної практики має стати отримання наукових результатів, які будуть покладені в основу написання кваліфікаційної роботи.

Звіт про проходження науково-педагогічної практики студент захищає перед комісією у термін, встановлений кафедрою.

Результат диференційованого заліку за науково-педагогічною практикою вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і в залікову книжку студента.

У випадку наявності суттєвих відхилень від вимог щодо змісту і оформлення звіту, він повертається на доопрацювання. Захист звітів повинен відбутися не пізніше як через десять робочих днів після закінчення науково-педагогічної практики.

Підведення підсумків науково-педагогічної практики відбувається комісією, яку призначає завідувач кафедри, до складу якої входять викладачі кафедри фінансів і бухгалтерського обліку (не менше 2-х членів комісії).

Оцінка визначається з урахуванням своєчасності подання необхідних документів з науково-педагогічної практики, якості підготовленого звіту, рівня знань та рівня захисту студента за 100-бальною шкалою.

Звіт про проходження науково-педагогічної практики оцінюється:

– керівником науково-педагогічної практики і зазначається у рецензії (максимально – 35 балів);

– комісією за результатами захисту (максимально – 65 балів).

Критерії оцінки керівником науково-педагогічної практики звіту про проходження науково-педагогічної практики:

1. Висока якість звіту (оцінюється в 25-35 балів) повинна відповідати таким вимогам:

- 1) актуальність і достовірність поданої у звіті інформації;
- 2) чітко, лаконічно і зрозуміло визначено ключові науково обґрунтовані аспекти дослідження (мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження),
- 3) правильно обрані і застосовані методи дослідження;
- 4) достатній обсяг використаних джерел літератури (близько 30 і більше), критичне їх опрацювання, висновки і пропозиції обґрунтовані, студент виявив інноваційний підхід до вирішення проблемних питань;
- 5) додатки до звіту підтверджують окремі положення дослідження;
- 6) зроблена апробація результатів проведеного дослідження у формі публікації наукової публікації і тез конференції з виступом чи без (копія публікації із зазначенням джерела додається до звіту);

7) проведення практикантом навчального заняття за критеріями його змістовності, методичного рівня, структури, стиля та майстерності викладача оцінено на «Відмінно» або «Добре» згідно додатків Д, Є;

8) активна участь практиканта в роботі кафедри, зокрема в обговоренні навчальних занять, що проводились іншими практикантами, в аналізі освітньо-професійних програм підготовки здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю та робочих програм навчальних дисциплін на предмет напрямків їх удосконалення;

9) дотримання вимог щодо змісту та оформлення структурних частин програми науково-педагогічної практики.

II. Задовільна якість звіту (оцінюється в 10-24 балів) визначається у випадку, якщо має місце один або два із зазначених нижче пунктів:

1) неповний виклад матеріалу та недостатня відповідність змісту звіту вимогам індивідуального календарно-тематичного плану;

2) є зауваження до формулювання мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження;

3) використана в дослідженні обмежена кількість методів або неправильне їх застосування;

4) неповний склад додатків, які вимагаються змістом дослідження і підтверджують його достовірність;

5) мала кількість джерел літератури (менше 30), недостатньо глибоко опрацьовано літературні джерела, неактуальність або застарілість поданої у звіті інформації;

6) проведення практикантом навчального заняття за критеріями його змістовності, методичного рівня, структури, стиля та майстерності викладача оцінено на «Добре» або «Задовільно» згідно додатків Д, Є;

7) пасивна участь практиканта в роботі кафедри, зокрема в обговоренні навчальних занять, що проводились іншими практикантами, в аналізі освітньо-професійних програм підготовки здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю та робочих програм навчальних дисциплін на предмет напрямків їх удосконалення;

8) недотримання вимог щодо змісту та оформлення структурних частин програми науково-педагогічної практики.

III. Незадовільна якість звіту (оцінюється до 9 балів) визначається у випадку, якщо одночасно мають місце три чи більше критеріїв, що відповідають оцінці в 10-24 бали. Крім того, проведення практикантом навчального заняття за критеріями його змістовності, методичного рівня, структури, стиля та майстерності викладача оцінено на «Задовільно» або

«Незадовільно» згідно додатків Д, Є. Студент приймав недостатню участь у роботі кафедри, зокрема в обговоренні навчальних занять, що проводились іншими практикантами, в аналізі освітньо-професійних програм підготовки здобувачів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю та робочих програм навчальних дисциплін на предмет напрямків їх удосконалення

Керівник дає негативну рецензію, якщо відсутня апробація результатів дослідження, студент не може підтвердити достовірність поданої у звіті інформації.

Якщо рецензія керівника є позитивною, то звіт допускається до захисту перед комісією.

Критерії, за якими комісія оцінює звіт про проходження науково-педагогічної практики та його захист:

54-65 балів:

- студент на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії, вільно володіє змістом проведеного дослідження, розуміє сутність обраної наукової проблеми та здатний до наукової дискусії щодо неї;
- звіт містить елементи новизни, висновки і пропозиції мають практичне значення;
- студент оволодів навиками дослідної роботи: збору інформації, аналізу, формулювання висновків, пропозицій;
- студент оволодів навиками педагогічної діяльності.

42-53 бали:

- програма науково-педагогічної практики виконана, але мають місце окремі недоліки непринципового характеру:
- студент відповідає на проблемні питання, пов'язані із змістом тематики дослідження, однак окремі відповіді неточні, неповні;
- мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту.

30-41 бал:

- є зауваження до змісту та оформлення звіту;
- виявлені неточності у розрахунках при проведенні аналізу;
- на захисті студент продемонстрував поверхові знання;
- відповіді на запитання членів комісії неточні або неповні.

Менше 30 балів:

- звіт про проходження науково-педагогічної практики оформлений з численними помилками або не в повному обсязі, студент не може підтвердити окремі положення дослідження;
- на захисті студент проявив незадовільні знання щодо досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії.

Студент, який не виконав програму науково-педагогічної практики і отримав незадовільну рецензію або незадовільну оцінку при захисті звіту з науково-педагогічної практики, направляється на науково-педагогічну практику повторно.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Про вищу освіту: Закон України № від 01.07.2014 р. 1556-VII. Дата оновлення: 16.08.2024. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення 01.09.2024).
2. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України № 848-VIII від 26.11.2015р. Дата оновлення: 27.06.2024. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення 01.09.2024).
3. Вимоги до оформлення дисертації: затвердж. Наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2017 № 40 (дата оновлення (12.07.2019). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17> (дата звернення 01.04.2022).
4. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення. [Чинний від 2017-07-01]. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 26 с.
5. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. [Чинний від 2016-07-01]. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 16 с. (Національні стандарти України).

Титульний аркуш звіту з науково-педагогічної практики

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА**

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОЛОГІЇ МОРЯ

КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

**ЗВІТ
з науково-педагогічної практики**

Студента (ки) ____ курсу _____ групи
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа,
страхування та фондовий ринок»

(прізвище та ініціали)
Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

м. Миколаїв – 2026 р.

ДОДАТОК Б

Індивідуальний календарний план проходження
науково-педагогічної практики

студентом _____

Завдання за планом	Кількість робочих днів	Дата (початок, закінчення)	Фактичне виконання
1. Розробка індивідуального графіку проходження практики. Узгодження його з науковим керівником кваліфікаційної роботи та керівником науково-педагогічної практики кафедри			
2. Формулювання наукової новизни, практичної цінності, предмету, об'єкту, мети та змісту кваліфікаційної роботи, узгодження їх з науковим керівником кваліфікаційної роботи.			
3. Збирання необхідної статистичної та іншої аналітичної інформації про об'єкт дослідження			
4. Опрацювання аналітичних даних, виконання необхідних розрахунків, складання аналітичних таблиць, схем, графіків тощо. Застосування комп'ютерних технологій при обробці інформації			
5. Обґрунтування висновків та пропозицій за результатами дослідження			
6. Підготовка тексту доповіді (виступу) для участі у науковій конференції за обраною проблематикою			
7. Участь у науковій конференції (обов'язкова)			
8. Підготовка наукової статті за обраним напрямом досліджень (друк статті бажаний)			
9. Підготовка та проведення навчального заняття (лекції, семінарського або практичного заняття)			
10. Участь у роботі кафедри (засвоєння інноваційних прийомів та методів навчання, виконання функцій помічника куратора на молодших курсах, відвідування занять, які проводять інші практиканти з наступним обговоренням тощо).			
11. Оформлення звіту про проходження науково-педагогічної практики			

Керівник науково-педагогічної практики

(науковий ступінь, вчене звання керівника)_____
(прізвище, ініціали)_____
(підпис)

Керівник кваліфікаційної роботи

(науковий ступінь, вчене звання керівника)_____
(прізвище, ініціали)_____
(підпис)

Студент _____

(прізвище, ініціали)

(підпис)

ЗВІТ ПРО ВИКОНАННЯ ТЕМАТИЧНОГО ПЛАНУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Студент _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник кваліфікаційної роботи _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

Керівник науково-педагогічної практики _____

(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

За час науково-педагогічної практики зроблено:

1. Вивчення нормативних документів, що регулюють питання науково-педагогічної діяльності в Україні щодо _____

2. Огляд друкованої літератури та бібліографічних джерел з наукової проблеми

3. Збір та обробка практичного та інформаційного матеріалу для написання кваліфікаційної роботи

4. Підготовка:

наукової статті

(назва, відмітка про друк)

тез доповідей на конференцію _____

(назва, відмітка про виступ/друк)

участь у роботі конференції:

(назва, місце та дата проведення)

5. Проведения занятия:

(тема, місце та дата проведення)

Студент _____

Дата _____ 20__ року

**Рецензія керівника на звіт студента
про проходження науково-педагогічної практики**

Студента _____ групи _____

Тема кваліфікаційної роботи _____

Оцінка обґрунтування актуальності теми _____

Оцінка якості проведеного дослідження і змісту звіту

Оцінка повноти виконання календарно-тематичного плану

Значущість висновків, практичних рекомендацій, основних результатів дослідження

Наявність ознак новизни у проведеному дослідженні _____

Оцінка проведення заняття _____

Недоліки щодо змісту звіту _____

Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи
(вступ, основна частина, список використаних джерел)

Оцінка звіту _____

Науковий керівник _____ Дата _____ 20__ року

Критерії оцінювання проведення лекції

Критерії оцінювання	Зміст критерія
Змістовність лекції	Науковість, доказовість та інформативність матеріалу; належне обґрунтування висновків; використання практичних прикладів
Методичний рівень	Коректність визначення цілей та завдань заняття; формування професійного світогляду слухачів; застосування сучасних методів навчання; комплексне поєднання задач навчання, розвитку та виховання; доступність роз'яснення нових термінів і понять; контроль за спілкуванням студентів державною мовою
Структура лекції	Своєчасність початку та закінчення лекції; чіткість композиційної побудови заняття (вступ, основна частина, закінчення; логічна послідовність викладення матеріалу, взаємозв'язок його окремих частин
Стиль лекції	Акцентоване викладення матеріалу лекції (виділення темпом, голосом, інтонацією, повторенням найбільш важливої інформації); використання наочного матеріалу (презентація тощо), використання прийомів підтримки уваги (риторичні питання, жарти, ораторські прийоми), заохочення запитань; активізація мислення шляхом висунування проблемних питань і пошуку їх вирішення; контроль засвоєння змісту матеріалу
Майстерність лектора	Рівень володіння навчальним матеріалом; належні професійні знання та загальна ерудиція; культура мовлення; етика спілкування; ораторське мистецтво; вміння доступно викладати матеріал, роз'яснювати складні моменти; майстерність активізувати та підтримувати інтерес аудиторії

Критерії оцінювання проведення практичного заняття (семінару)

Критерії оцінювання	Зміст критерія
Змістовність заняття	Відповідність заняття сучасним проблемам фінансів, банківської справи та страхування; рівень досягнення мети заняття; повнота розкриття тематичних питань
Методичний рівень	Коректність визначення цілей та завдань заняття; формування професійного світогляду слухачів; застосування сучасних методів навчання; роз'яснення складних місць навчального матеріалу; поєднання задач навчання, розвитку та виховання; контроль за спілкуванням студентів державною мовою
Структура заняття	Своєчасність початку та закінчення заняття; чіткість композиційної побудови заняття (завдання, необхідні пояснення викладача, аргументоване оцінювання виступів і відповідей слухачів)
Стиль заняття	Використання активних методів навчання (ділові ігри, виробничі ситуації, розв'язання проблемних задач тощо), заохочення запитань; активізація мислення шляхом висування проблемних питань і пошуку їх вирішення
Майстерність викладача	Рівень володіння навчальним матеріалом; належні професійні знання та загальна ерудиція; культура мовлення; етика спілкування; ораторське мистецтво; вміння доступно викладати матеріал, роз'яснювати складні моменти; майстерність активізувати та підтримувати інтерес аудиторії, об'єктивність оцінювання роботи слухачів на занятті; вміння аргументувати результати оцінювання

Автор, професор кафедри фінансів
і бухгалтерського обліку, д.е.н.

Георгій РОГОВ